

Previsions Macroeconòmiques

Escenari macroeconòmic de Catalunya per al 2014

Novembre de 2013

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Coneixement**

Previsions Macroeconòmiques

Escenari macroeconòmic de Catalunya per al 2014

Novembre de 2013

ISSN: 2013-2182

© **Generalitat de Catalunya. Departament
d'Economia i Coneixement**

Aquesta obra està subjecta a una llicència Creative Commons del tipus reconeixement d'autoria, usos no comercials i sense obra derivada.

Resum de la llicència:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

Llicència completa:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Edició

Direcció General de Política i Promoció Econòmica

Rambla de Catalunya, 19-21

08007 Barcelona

<http://gencat.cat/economiaiconeixement>

Maquetació

Montserrat Romagosa Huguet

Disseny gràfic

Enric Jardí

L'economia mundial afronta una fase de creixement pausat: se'n preveu una lleugera desacceleració el 2013 (2,9 %) i una dinàmica una mica més positiva el 2014 (3,6 %) i els anys següents. Tanmateix, no es recuperarà el creixement anterior a la crisi. De fet, les expectatives de creixement del 2013 i el 2014 s'han revisat a la baixa els darrers mesos, atès que l'impuls de l'economia no s'acaba de refermar. En l'escenari que preveu l'FMI fins al 2018 es continuen mantenint les divergències de creixement entre les principals àrees econòmiques; les economies emergents i en desenvolupament perden, però, part de l'impuls, tot i que continuaran creixent per sobre del 5 %. En el cas de les economies avançades, l'FMI estima que el creixement mitjà d'aquests anys serà del 2,4 % (del 2 % el 2014), gràcies a la recuperació dels Estats Units, mentre que les perspectives de la zona euro són més dèbils (de l'1,4 % de mitjana fins al 2018, i de l'1 % el 2014). Aquests escenaris preveuen que el comerç mundial es recuperarà a partir del 2014 (4,9 %), després de la notable desacceleració del 2011 i el 2012; s'espera que el creixement mitjà fins al 2018 sigui del 5,5 %, lluny del creixement del 8,2 % del període 2005-2007.

Previsions de l'economia internacional (% de variació interanual)

	2012	2013 (p)	2014 (p)
PIB			
Economia mundial	3,2	2,9	3,6
Economies avançades	1,5	1,2	2,0
Economies emergents i en desenvolupament	4,9	4,5	5,1
Unió Europea	-0,3	0,0	1,3
Zona euro	-0,6	-0,4	1,0
Estats Units	2,8	1,6	2,6
Japó	2,0	2,0	1,2
Xina	7,7	7,6	7,3
Índia	3,2	3,8	5,1
Rússia	3,4	1,5	3,0
Brasil	0,9	2,5	2,5
Comerç mundial de béns i serveis (volum)	2,7	2,9	4,9
Preu del petroli (en dòlars EUA)	1,0	-0,5	-3,0

(p) Previsió.

Font: FMI (octubre del 2013).

Tot i que la millora de l'estabilitat financera—en especial a la zona euro— ha permès recuperar, en part, la confiança i millorar lleugerament el creixement, l'escenari internacional no està exempt de problemes que podrien malmetre la recuperació econòmica, i això ha estat la causa de la revisió a la baixa de les previsions de l'economia

mundial. Així, es tem per les conseqüències que es podrien derivar del fet que els Estats Units restringeixi la política monetària expansiva i pels efectes que una mesura com aquesta podria tenir en els mercats financers, especialment en les economies emergents. D'altra banda, el recent tancament parcial de l'Administració del Govern federal dels Estats Units s'ha acabat amb una solució provisional que permet augmentar el límit del deute fins al mes de febrer, moment a partir del qual es podria tornar a pressionar l'economia americana, de manera que l'economia mundial tornaria a exposar-se al risc d'un impagament del Govern federal. També són motiu de preocupació i incertesa l'elevat deute del Japó, la desacceleració de la Xina, la inestabilitat geopolítica de l'Orient Mitjà i la fragilitat, malgrat els avenços experimentats, de la zona euro.

A la zona euro l'economia ha deixat enrere la recessió i el segon trimestre ha recuperat taxes de creixement positives. De totes maneres, el creixement és dèbil i les perspectives no són gaire millors. S'espera que el 2013 el creixement mitjà encara sigui negatiu (-0,4 %), i la recuperació del 2014, feble (1 %) i amb notables diferències entre països.

Previsions del PIB dels països de la zona euro

(% de variació interanual del PIB)

	2012	2013 (p)	2014 (p)
Estònia	3,9	1,5	2,5
Finlàndia	-0,8	-0,6	1,1
Eslovàquia	2,0	0,8	2,3
Luxemburg	0,3	0,5	1,3
Alemanya	0,9	0,5	1,4
Bèlgica	-0,3	0,1	1,0
Àustria	0,8	0,4	1,6
Malta	1,0	1,0	1,8
Països Baixos	-1,2	-1,3	0,3
Eslovènia	-2,5	-2,6	-1,4
França	0,0	0,2	1,0
Xipre	-2,4	-8,7	-3,9
Itàlia	-2,4	-1,8	0,7
Espanya	-1,6	-1,3	0,2
Irlanda	0,2	0,6	1,8
Portugal	-3,2	-1,8	0,8
Grècia	-6,4	-4,2	0,6
Zona euro	-0,6	-0,4	1,0
Unió Europea	-0,3	0,0	1,3

(p) Previsió.

Font: FMI (octubre del 2013).

Malgrat que les pressions financeres s'han relaxat, i això ha permès reduir les primes de risc del deute sobirà entre els estats membres de la zona euro, la fragmentació financera i la manca de crèdit està limitant el creixement en alguns països. En aquest context, pren rellevància la necessitat d'accelerar el procés cap a la unió bancària. La recent aprovació del mecanisme únic de supervisió (MUS) és un pas endavant, però encara queda pendent l'aprovació del mecanisme únic de resolució (MUR), i el pilar de la unió bancària que presenta més dificultat: l'esquema comú de protecció de dipòsits (ECPD).

S'espera que el 2014 els creixements més elevats de la zona euro els protagonitzin Estònia (2,5 %) i Eslovàquia (2,3 %). El creixement d'Alemanya, que serà d'un 1,4 %, no és prou fort per revitalitzar la Unió. Encara serà més dèbil el creixement de França (1 %). Els països que han rebut suport financer són els que presenten les previsions més dèbils: Xipre (-3,9 %), Espanya (0,2 %), Grècia (0,6 %) i Portugal (0,8 %). Irlanda, que s'escapa d'aquesta norma, creixerà un 1,8 %. D'altra banda, també destaca la debilitat de les economies d'Eslovènia (-1,4 %), dels Països Baixos (0,3 %) i d'Itàlia (0,7 %).

L'estimació corresponent a l'any 2014 que ha elaborat l'FMI en relació amb l'economia espanyola és més pessimista (0,2 %) que la que va aprovar el Consell de Ministres a finals de setembre del 2013 amb motiu dels pressupostos generals de l'Estat per al 2014, en què es preveu un creixement del 0,7 %. Aquesta previsió basa la millora de l'economia en els guanys de competitivitat i en la reducció dels desequilibris, que han de permetre un superàvit de finançament enfront de la resta del món del 2,3 % del PIB el 2013 i del 3,4 % el 2014. En tot cas, la recuperació és feble i insuficient per crear ocupació, de manera que el 2014 l'ocupació encara es reduirà un 0,2 %, la qual cosa situarà la taxa d'atur en un 25,9 %.

Els dèbils creixements de les economies de la zona euro i espanyola dibuixen un context exterior de l'economia catalana millor que el del 2013, però no gaire expansiu. El procés d'ajust de l'economia catalana és molt dur, a causa de la intensitat de la consolidació de les finances públiques. D'altra banda, l'elevat endeutament privat i la manca d'accés al crèdit bancari estan constrenyent la capacitat de reactivació econòmica. Malgrat això, l'economia catalana està millorant els indicadors econòmics: el segon trimestre del 2013 s'ha estabilitzat la variació intertrimestral del PIB i el tercer trimestre assoleix una taxa intertrimestral positiva per primer cop en nou trimestres. Els guanys de competitivitat de l'economia catalana han col·laborat a la millora de la demanda externa, que ha pal·liat l'impacte de la forta debilitat de la demanda interna. De totes maneres, les previsions indiquen que el 2013 el PIB encara es reduirà un 1,1 % en el conjunt de l'any, perquè

l'aportació negativa de la demanda interna (de 2,7 punts percentuals) arrossegà el PIB a aquesta taxa de variació, tot i l'aportació positiva del sector exterior (d'1,6 punts percentuals). La despesa en consum de les llars es preveu que disminuirà un 2,3 %, i la de les administracions públiques, un 2,8 %. Al seu torn, la formació bruta de capital tindrà un comportament una mica millor que l'any 2012 (-5,3 %).

Previsions macroeconòmiques d'Espanya

		2012	2013 (p)	2014 (p)
PIB pm	% de variació real	-1,6	-1,3	0,7
Demanda interna	Aportació al creixement	-4,1	-3,2	-0,4
Despesa en consum de les llars	% de variació real	-2,8	-2,6	0,2
Despesa en consum de les administracions públiques	% de variació real	-4,8	-2,3	-2,9
Formació bruta de capital ¹	% de variació real	-6,9	-6,1	0,2
Saldo exterior	Aportació al creixement	2,5	1,9	1,2
Exportacions de béns i serveis	% de variació real	2,1	5,7	5,5
Importacions de béns i serveis	% de variació real	-5,7	-0,3	2,4
Llocs de treball creats ²	% de variació	-4,8	-3,4	-0,2
Taxa d'atur estimat (EPA)	% aturats / població activa	25,0	26,6	25,9
Productivitat per ocupat	% de variació real	3,3	2,2	1,0
Cost laboral unitari	% de variació real	-3,0	-1,6	-0,6
Saldo amb la resta del món d'operacions corrents	% s/PIB	-1,2	1,7	2,8
Capacitat (+) / Necessitat (-) de finançament enfront de la resta del món	% s/PIB	-0,6	2,3	3,4

(p) Previsió.

¹ Inclou la variació d'existències.

² En termes equivalents a temps complet.

Font: Govern espanyol. Ministeri d'Economia i Competitivitat.

Es preveu que el 2014 el PIB es recuperi i creixi fins al 0,9 %, gràcies a la millora gradual de la demanda interna i a la continuïtat de l'aportació positiva de la demanda exterior. Entre els factors que incideixin en aquesta previsió, destaquen els progressos acumulats en els ajustos interns de l'economia, d'una banda, i la millora del context internacional, de l'altra. Tot i que les rendes familiars encara estan molt afectades per l'elevat atur, es preveu que la millora relativa de l'ocupació, la disminució de la inflació i la recuperació de les expectatives revertiran positivament en la dinàmica del consum, que s'incrementarà un 0,2. El 2014 els calendaris de compliment dels objectius de dèficit públic de la Generalitat comportaran una nova contracció de la despesa en consum de les administracions públiques (d'un 2,1 %), que continuarà tenint efectes depressius en l'economia. També la limitació d'inversió pública, derivada del compliment dels objectius fiscals, és un factor que el 2014 llastarà la formació bruta de

capital. No obstant això, la millora del clima econòmic i de la demanda agregada fan preveure que el 2014 es reprendrà la inversió en béns d'equipament i es moderarà la caiguda de la inversió en construcció, que incrementarà un 0,6 % el conjunt de la formació bruta de capital.

Previsions macroeconòmiques de Catalunya

		2012	2013 (p)	2014 (p)
PIB pm	% de variació real	-1,3	-1,1	0,9
PIB pm	Milions d'euros	207.762	207.509	212.036
Demanda interna	Aportació al creixement	-3,1	-2,7	-0,1
Despesa en consum de les llars	% de variació real	-2,4	-2,3	0,2
Despesa en consum de les administracions públiques ¹	% de variació real	-2,5	-2,8	-2,1
Formació bruta de capital ²	% de variació real	-6,5	-5,3	0,6
Saldo exterior	Aportació al creixement	1,8	1,6	1,0
Saldo amb l'estranger	Aportació al creixement	3,8	2,4	1,7
Exportacions de béns i serveis	% de variació real	4,1	4,2	6,2
Importacions de béns i serveis	% de variació real	-7,1	-2,8	2,4
Saldo amb la resta d'Espanya	Aportació al creixement	-2,0	-0,8	-0,7
Llocs de treball creats ³	Milers	-141,9	-88,7	3,0
Llocs de treball creats ³	% de variació	-4,4	-2,9	0,1
Taxa d'atur estimat (EPA)	% aturats / població activa	22,6	23,7	23,1

(p) Previsió.

¹ Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

² Inclou la variació d'existències.

³ En termes equivalents a temps complet.

Font: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Coneixement.

L'aportació del conjunt del sector exterior serà, com en els darrers anys, un factor decisiu per a l'augment del PIB. Però aquesta contribució (d'un punt percentual positiu) serà inferior a la del 2013 (d'1,6 punts), perquè la millora de la demanda interna tindrà com a conseqüència un increment de les importacions internacionals (del 2,4 %). Les exportacions de béns i serveis amb l'estranger obtindran, segons aquestes previsions, uns resultats més expansius (6,2 %) que els del 2013 (4,2 %), gràcies a l'augment del comerç mundial, i especialment del que es deriva de la demanda europea. El saldo dels fluxos internacionals aportarà un creixement d'1,7 punts percentuals al PIB, encara que es preveu que l'evolució del saldo comercial amb la resta d'Espanya hi restarà 0,7 punts, de manera que, com s'ha indicat, l'aportació del conjunt al creixement del PIB serà d'un punt percentual.

Les perspectives en què es basen aquestes previsions consideren que, lentament però gradualment, millorarà el mercat de treball, la qual cosa permetrà que durant el 2014 s'iniciï una creació neta de llocs de treball,

malgrat que en el conjunt de l'any serà de poca magnitud:
s'incrementarà un 0,1 % (en termes equivalents a temps complert), però
durant l'any tendirà a l'alça. En paral·lel, la taxa d'atur s'anirà reduint a
mesura que avanci l'any, però la ràtio mitjana anual entre la població en
atur i la població activa es mantindrà encara elevada, en un 23,1 %.